

D.M.A.S.I.
IV
51

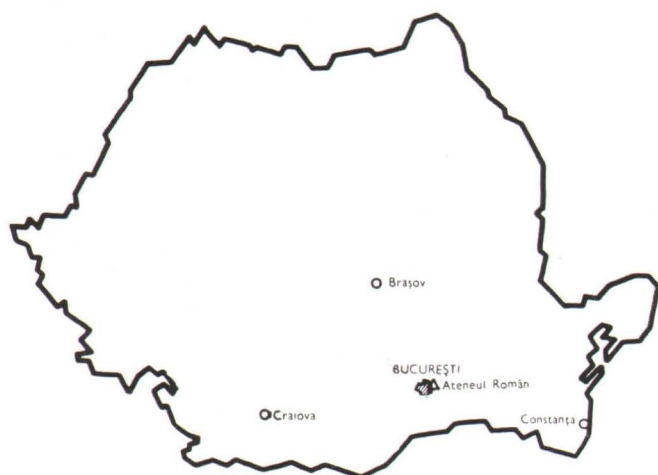
7350

ATENEUL ROMÂN

COMITETUL DE STAT
PENTRU CONSTRUCȚII, ARHITECTURĂ
ȘI SISTEMATIZARE
DIRECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE

- Coperta I* : Fațada principală a Ateneului
Coperta IV : Cupola sălii mari de concerte. Detaliu
- Cover I* : Main façade of the Athenaeum
Cover IV : Cupola of the concert hall (detail)
- Обложка I* : Главный фасад Атенеума
Обложка IV : Купол большого концертного зала. Деталь
- Couverture I* : La façade de l'Athénée
Couverture IV : La coupole de la grande salle de concerts
- Umschlagseite I* : Die Hauptfassade des Athenäums
Umschlagseite IV : Die Kuppel des großen Konzertsaals. Detail

Fotografiile: SANDU MENDREA (A.F.I.A.P.)

Plan parter

1. Porticul intrării principale
2. Rotonda de la parter
3. Scara monumentală
4. Anexele sălii de concerte

Topographic Plan

1. Portico of main entrance
2. Rotunda on the ground floor
3. The monumental staircase
4. Annexes of the concert hall

План расположения

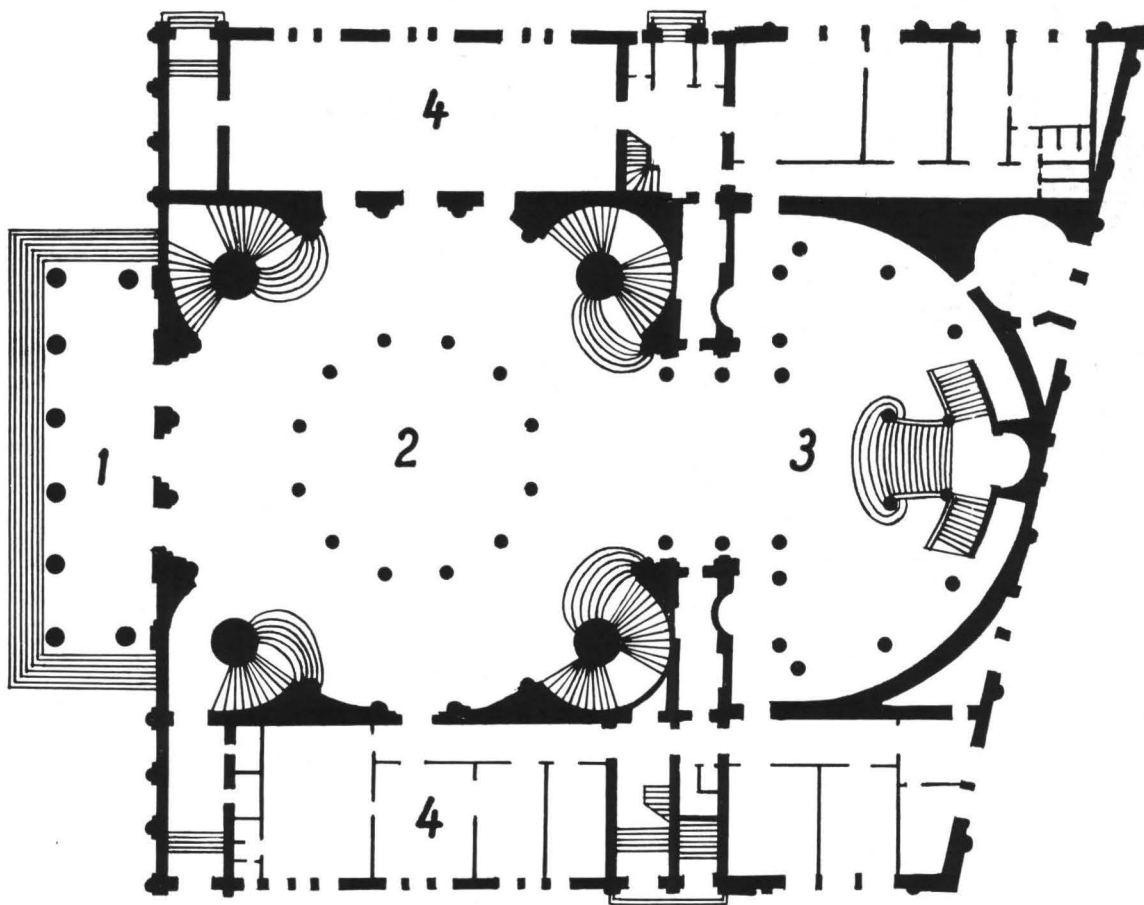
1. Портик главного входа
2. Ротонда в партере
3. Монументальная лестница
4. Подсобные помещения концертного зала

Plan

1. Le portique de l'Athénée
2. La rotonde au rez-de-chaussée
3. L'escalier monumental
4. Annexes de la salle de concerts

Grundriß

1. Der Portikus
2. Die Rotunde im Erdgeschoß
3. Die monumentale Treppe
4. Nebenräume des Konzertsals

Puține sînt monumentele arhitectonice ale Capitalei noastre care să se fi bucurat de atîta popularitate ca « Ateneul Român ».

Întîi fiindcă în Bucureștiul acelu sfîrșit de veac (al XIX-lea) care i-a dat ființă se simțea din ce în ce mai mult nevoia unui lăcaș de cultură pentru reuniuni, conferințe, audiții muzicale și expoziții de artă plastică. Ateneul a împlinit pentru multe decenii toate aceste cerințe ale publicului bucureștean, fiind încă pînă de curînd locul unde s-au desfășurat cele mai numeroase și mai de seamă manifestări culturale.

Instituția Ateneului a luat ființă din inițiativa unor oameni de cultură în frunte cu C. Esarcu și Al. Odobescu, recurgîndu-se la subscripția publică, după formula bine cunoscută tuturor contemporanilor: « dați un leu pentru Ateneu ». Mulți au fost aceia din marea masă a cetățenilor Bucureștiului care s-au simțit părtași la înfăptuirea acestui templu al artei și culturii.

Intensa activitate muzicală desfășurată sub cupola sa a fost de o deosebită însemnătate pentru viața culturală a orașului și a țării. Concertele de o aleasă ținută artistică, care au popularizat capodoperele muzicii clasice și creația contemporană autohtonă și de peste hotare, au făcut cunoscute publicului nostru cele mai reprezentative personalități muzicale, compozitori, dirijori și interpreți din lumea întreagă.

1

Acestea sînt cîteva din principalele motive pentru care Ateneul — cu o sală de concerte de proporții relativ modeste față de alte săli moderne ce ființează astăzi în Capitală — își păstrează prestigiul, rămînînd unul din monumentele cele mai reprezentative.

Construit în mai multe etape, între anii 1886—1897, după planurile arhitectului francez ALBERT GALLERON, în mijlocul grădinii denumită pe atunci a «Episcopiei», palatul Ateneului s-a înălțat pe fundații destinate inițial unui amfiteatru de circ și rămase un timp în părăsire.

Întreaga plastică a arhitecturii și decorației sale îl leagă mai mult de vremuri anterioare decît de epoca noastră, el părăndu-ne astfel mai îndepărtat în timp. Concepția lui aparține perioadei de renaștere la o viață națională și culturală proprie a poporului nostru care, începînd din primele decenii ale secolului al XIX-lea, a culminat în vremea Unirii și a domniei lui Al. I. Cuza. În neoclasicismul și eclecticismul Ateneului, în tendința de fast, în bogăția materialelor și a culorilor vii ce intră în compoziția decorației sale

1. Fațada principală
2. Una din aripile laterale ale fațadei
3. Coloanele porticului

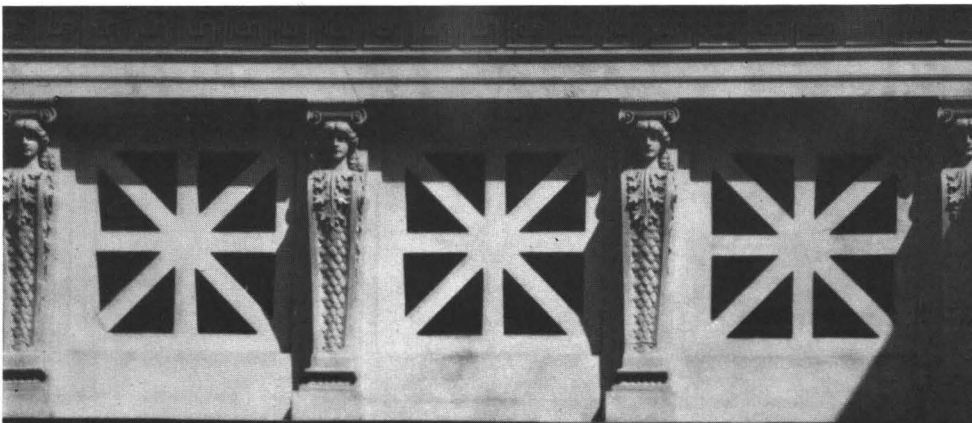
1. Main façade
2. Lateral wing of the façade
3. Columns of the portico

1. Главный фасад
2. Одно из боковых крыльев фасада
3. Колонны портика

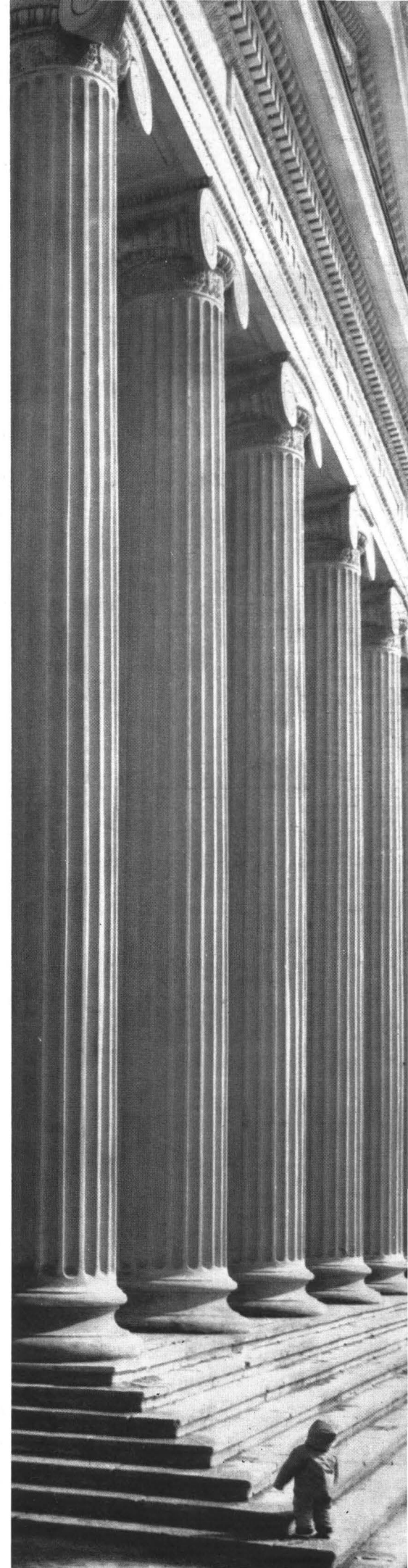
1. La façade
2. Une aile latérale de la façade
3. Les colonnes du portique

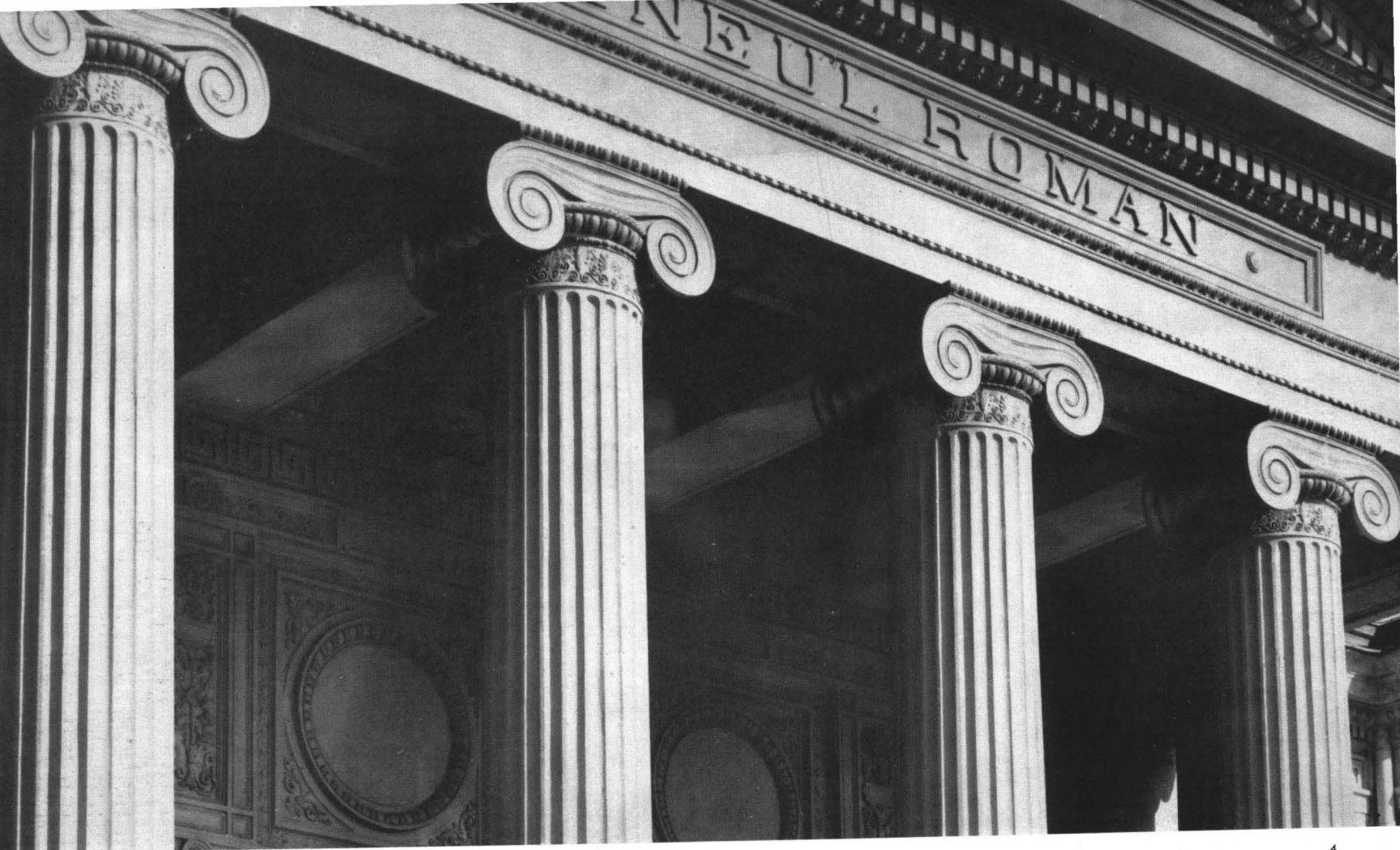
1. Die Hauptfassade
2. Ein Seitenflügel der Fassade
3. Die Säulen des Portikus

2

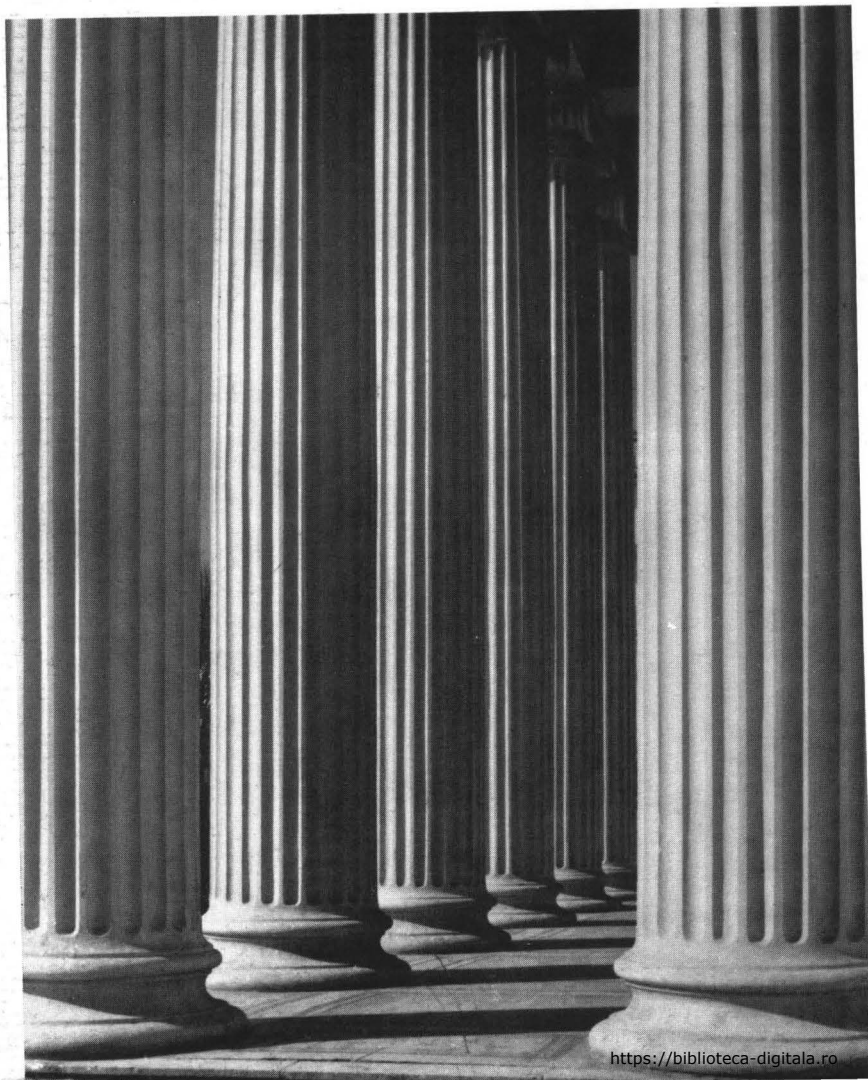

3

4

5

- 4. Capitelele ionice ale coloanelor porticului
- 5. Porticul de intrare. Detaliu
- 6. Coloanele porticului

- 4. Ionic capitals of the portico columns
- 5. Portico (detail)
- 6. Columns of the portico

- 4. Ионические капители колонн портика
- 5. Портик входа. Деталь
- 6. Колонны портика

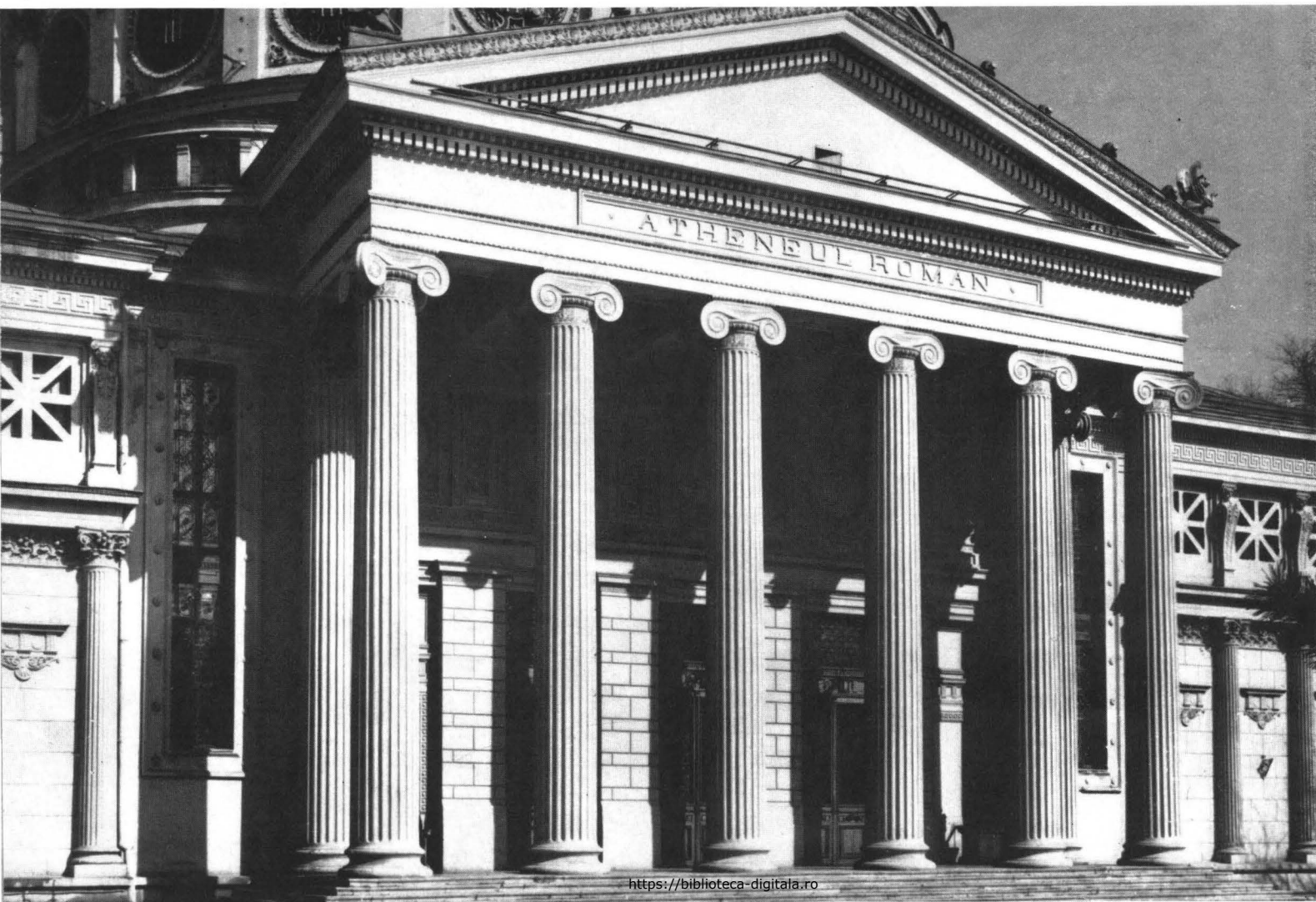
- 4. Les chapiteaux ioniques des colonnes du portique
- 5. Le portique (détail)
- 6. Les colonnes du portique

- 4. Die ionischen Kapitelle der Portikussäulen
- 5. Der Portikus. Detail
- 6. Die Säulen des Portikus

7

8

7. Cupola
8. Porticul intrării principale
9. Feronerie la ușile rotunde
10. Rotonda de la parter cu una din cele patru scări circulare

7. The cupola
8. The main entrance portico
9. Wrought-iron decoration on one of the doors of the rotunda
10. Rotunda on the ground floor with one of the four circular staircases

7. Купол
8. Портик главного входа
9. Железные украшения на дверях ротонды
10. Ротонда в партере и одна из четырех круглых лестниц

7. La coupole
8. Le portique de l'Athénée
9. Ferronnerie de la porte de la rotonde
10. La rotonde et l'un des escaliers circulaires

7. Die Kuppel
8. Der Portikus
9. Eisenwerk an den Türen der Rotunde
10. Die Rotunde mit einer der vier gewendelten Treppen

9

interioare, se recunoaște influența creației arhitectului Charles Garnier, autorul Teatrului Mare de Operă din Paris.

Avînd în vedere destinația sa de edificiu complex, Ateneul a cuprins inițial, pe lângă sala mare — de reuniuni, conferințe, audii muzicale — săli de expoziții pentru pictură și sculptură, pinacotecă și gliptotecă, bibliotecă (care s-au dezvoltat, în etape, în jurul ei, în decursul celor 11 ani cît a durat construcția pînă la completa terminare).

Cu timpul edificiul — azi sediu al Filarmonicii de Stat «George Enescu» — a fost destinat aproape exclusiv activității muzicale iar spațiile interioare, în urma unor transformări succesive, cuprind numai săli de concerte cu anexele și administrația corespunzătoare.

Accesul publicului în clădire se face prin intrarea principală, din grădina orientată spre Calea Victoriei, printr-un peristil ionic grecesc (amintind de ordinul templului Erechteionului de pe acropola Atenei), într-o rotondă cu 12 coloane de stuco-marmură roz. Patru scări circulare de marmură urcă la sala mare de concerte, acoperită cu o cupolă bogat decorată, și coboară în subsol într-un vestibul de asemenea circular dînd acces la alte două săli mai mici pentru audii.

O construcție datînd dintr-o etapă mai timpurie, executată după planurile arhitectului Leonida Negrescu, a adăugat rotunde din parter, pe latura opusă intrării, o scară monumentală.

Suferind degradări în urma cutremurului din 1940 și mai ales în timpul celui de-al doilea război mondial, Ateneul a fost în ultimii ani obiectul unor importante lucrări de consolidare, asanare, restaurare și reamenajare, încă în curs de desăvîrșire.

Pînă la cel de-al treilea Festival internațional George Enescu, din 1964, a fost recondiționată sala mare de concerte și toate spațiile interioare ce au legături funcționale cu aceasta.

Au fost modernizate instalațiile și mobilierul, fără modificări care să afecteze caracterul acestui monument atît de expresiv al culturii secolului al XIX-lea care i-a dat ființă.

11

11. Galeria circulară a rotundei. Detaliu de plafon
 12. Rotonda de la parter cu cele 12 coloane de stucocarmură

12. Ротонда в партере с 12 колоннами из розового искусственного мрамора

11. Circular gallery in the rotunda. Detail of ceiling
 12. Rotunda on the ground floor with 12 marble stucco pillars

11. La galerie de la rotonde (détail du plafond)
 12. La rotonde, au rez-de-chaussée, avec ses 12 colonnes

11. Круглая галерея ротонды. Деталь потолка

11. Die Galerie der Rotunde. Detail des Plafonds
 12. Die Rotunde im Erdgeschoß mit den 12 Säulen

12

13

14

13. Cupola rotondei de la parter. Detaliu
14. Rotonda de la parter. Detalii de decorație

13. Cupola of the rotunda (detail)
14. Rotunda on the ground floor. Detail of decoration

13. Купол ротонды в партере. Деталь
14. Ротонда в партере. Деталь орнаментации

13. La coupole de la rotonde (détail)
14. Décoration de la rotonde (détail)

13. Die Kuppel der Rotunde. Detail
14. Die Rotunde. Detail der Dekoration

The Rumanian Athenaeum was built between the years 1886 and 1897, thanks to the endeavours of a group of intellectuals, after the design of the French architect Albert Galleron. It is one of the most representative architectural monuments in Bucharest.

Being destined for various cultural events, the Rumanian Athenaeum initially included, besides the big lecture and concert hall, an art gallery, a library and a collection of sculptures. After subsequent transformations it was adapted exclusively for concerts. At present, it is the seat of the "George Enescu" State Philharmonic.

Its eclectic architectural style is typical of the second half of the 19th century. A Ionic peristyle on the main façade allows access to a rotunda with 12 pink marble stucco pillars. Four circular marble staircases lead to the big concert hall with a richly decorated cupola, and descend to a circular corridor in the basement where two smaller halls (mostly for rehearsals) are to be found.

Opposite the entrance into the rotunda, there is another monumental staircase which was built in a later period after the design of architect Leonida Negrescu.

Damaged by the 1940 earthquake and during World War II, the Athenaeum has recently undergone vast restoration work which is still under way.

Румынский Атенеум, возведенный благодаря стараниям группы представителей интеллигенции, является одним из самых известных и характерных памятников города Бухареста. Он был построен в несколько приемов в период 1886—1897 гг. по планам французского архитектора Альбера Галрона.

С самого начала Атенеум был предназначен для широкого и комплексного распространения культуры и первоначально включал наряду с большим лекционным и концертным залом помещения для художественных выставок, для библиотеки, пинакотеки и глиптотеки. Со временем в результате последовательных преобразований Атенеум становится центром музыкальной деятельности. В настоящее время здесь помещается Государственная филармония имени Джордже Энеску.

Эклектизм архитектуры здания характерен для второй половины XIX века. Греческий ионический перистиль по главному фасаду открывает доступ в ротонду с 12 колоннами из розового искусственного мрамора. Четыре круглые мраморные лестницы ведут вверх — в большой концертный зал под богато орнаментированным куполом, и вниз — в вестибюль в подвальном этаже, тоже круглый, где имеется вход в два концертных зала меньших размеров.

Напротив входа в ротонду первого этажа находится монументальная лестница, построенная позже по планам архитектора Леонида Негреску.

Так как Атенеум получил серьезные повреждения при землетрясении в 1940 году и особенно во время второй мировой войны, в последние годы ведутся большие работы по его реставрации и пересборкованию, которые в настоящее время находятся в стадии завершения.

Construit en plusieurs étapes, de 1886 à 1897, grâce aux efforts d'un groupe d'intellectuels et selon les plans de l'architecte Albert Galleron, l'Athénée roumain compte parmi les monuments les plus représentatifs de Bucarest.

A l'origine, il devait servir à une large diffusion de la culture et pour ce faire comprenait, outre la grande salle de conférences et de concerts, des salles destinées à abriter des expositions d'art plastique, une bibliothèque, une pinacothèque et une glyptothèque. Par la suite, après plusieurs transformations, il a été affecté à l'activité musicale, et il est aujourd'hui le siège de la Philharmonie d'Etat « Georges Enesco ».

L'éclectisme de son architecture est propre à la seconde moitié du XIXe siècle. Un péristyle ionique orne la façade principale donnant accès à une rotonde dont les douze colonnes sont recouvertes de stucco-marbre rose. Quatre escaliers circulaires en marbre conduisent à la

grande salle de concerts, surmontée d'une coupole richement décorée, et au sous-sol à un vestibule également circulaire d'où l'on peut pénétrer dans deux petites salles destinées aux auditions musicales.

Du côté opposé à l'entrée dans la rotonde, au rez-de-chaussée, un escalier monumental a été exécuté à une étape ultérieure selon les plans de l'architecte Leonida Negrescu.

Endommagé lors du tremblement de terre de 1940 et surtout au cours de la seconde guerre mondiale, l'Athénée a été l'objet d'importants travaux de restauration et d'aménagement, travaux qui vont être terminés sous peu.

Das Rumänische Athenäum, das dank den Bemühungen einer Gruppe von Intellektuellen im Zeitraum 1886–1897 nach den Plänen des französischen Architekten Albert Galleron in mehreren Etappen erbaut wurde, gehört zu den repräsentativsten Baudenkmälern der Stadt Bukarest.

Ursprünglich für die Verbreitung der Kultur bestimmt, umfaßte das Gebäude zuerst außer dem großen Saal für Vorträge und Konzerte einen Ausstellungssaal für bildende Kunst, eine Bibliothek, Pinakothek und Glyptothek. Mit der Zeit jedoch wurde das Athenäum, infolge ununterbrochener Umgestaltungen immer mehr dem Musikschaffen überlassen und ist heute der Sitz der Staatsphilharmonie „George Enescu“.

Der Eklektizismus in der Architektur des Athenäums kennzeichnet die Baukunst der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts. Von der Hauptfassade gelangt man durch einen ionischen Portikus in eine von zwölf Säulen aus rosa Marmorstück gestützte Rotunde. Vier gewendelte Marmortreppen führen zum großen von einer reich verzierten Kuppel überdachten Konzertsaal hinauf und auch in ein im Erdgeschoß befindliches Vestibül in Rundform hinunter, von wo aus man in zwei kleine Konzertsäle gelangt.

Auf der dem Eingang in die Rotunde gegenüberliegenden Seite befindet sich eine monumentale Treppe, die in einer späteren Etappe nach den Plänen des Architekten Leonida Negrescu hinzugebaut wurde.

Da das Athenäum infolge des Erdbebens vom Jahre 1940 und während des zweiten Weltkrieges Beschädigungen erlitten hatte, wurden in den letzten Jahren bedeutende Restaurierungsarbeiten unternommen, die noch nicht beendet sind.

Sala mare de concerte:

- 15. Vedere dinspre scenă
- 16. Vedere spre scenă
- 17. Loji
- 18. Bustul lui George Enescu se profilează pe faşada Ateneului (sculptură de G. Anghel)

The concert hall:

- 15. View from the stage
- 16. View towards the stage
- 17. The boxes
- 18. Bust of George Enescu in front of the Athenaeum (sculpture by G. Anghel)

Большой концертный зал:

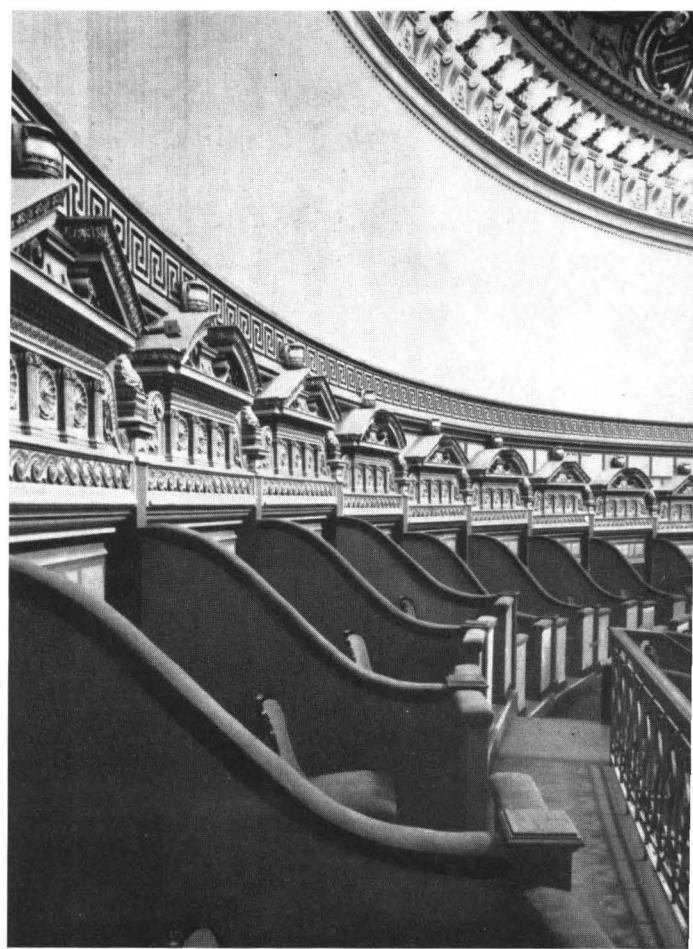
- 15. Вид со сцены
- 16. Вид на сцену
- 17. Ложи
- 18. Бюст Джордже Энеску у Атенеума (скульптура работы Г. Ангела)

La grande salle de concerts:

- 15. La salle vue de la scène
- 16. Vue sur la scène
- 17. Les loges
- 18. Le buste de Georges Enesco sculpté par G. Anghel, devant l'Athénée

Der große Konzertsaal:

- 15. Von der Bühne aus gesehen
- 16. Blick zur Bühne
- 17. Logen
- 18. Die Büste George Enescus vor der Fassade des Athenäums (Skulptur von G. Anghel)

20 lei

